

KRAJOWY OŚRODEK BADAŃ
I DOKUMENTACJI ZABYTKÓW W
WARSZAWIE
KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKÓW
ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

A B C D E F G H I J K L Ł M N O P R S T U V W X Y Z

Nr

1. *Obiekt*

BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY

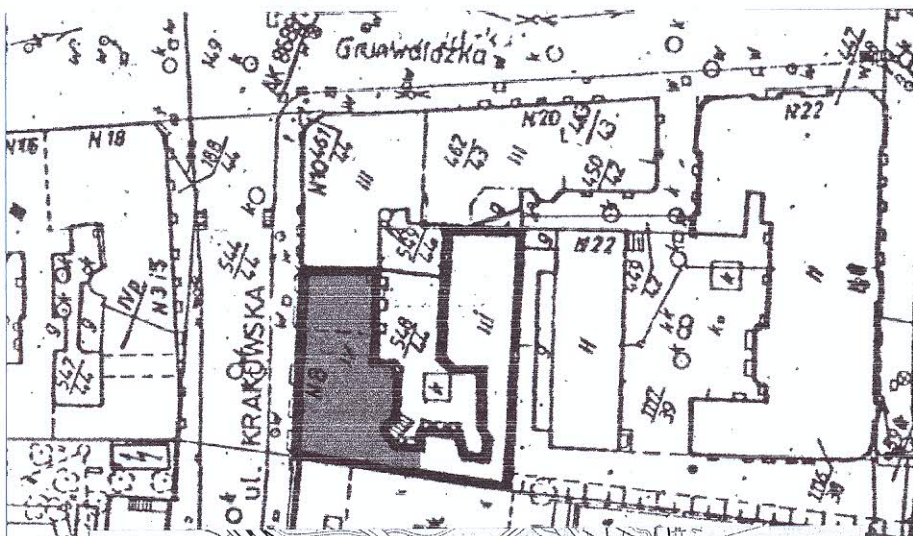
2. *Czas powstania*

1900 roku

3. *Miejscowość*

MYSŁOWICE

11. *Zdjęcie rzut przekrój sytuacja orientacja*

1. Widok od frontu
2. Orientacja skala 1 : 20 000
3. Sytuacja skala 1 : 1 000

4. *Adres*

ul. Krakowska 8
41 – 400 Myslowice
Numer hipoteczny
KW XIX-61 Miasto
Działka nr 548/44

5. *Przynależność administracyjna*

Myslowice, obręb Myslowic
województwo Śląskie
powiat Myslowicki
gmina miejska Myslowice

6. *Poprzednie nazwy miejscowości*

Myslowitz

7. *Przynależność administracyjna
przed 31 grudnia 1998*

województwo Katowickie

8. *Właściciel i jego adres*

Miejski Zarząd Gospodarki
Komunalnej w Myslowicach
(Zarząd Budżetowy Gminy
Myslowice) ul. Partyzantów 21
41-400 Myslowice

9. *Użytkownik i jego adres*

10. *Rejestr zabytków*

Nr A/1183/72
(układ urbanistyczny)
data 5 maja 1972 r.

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu

Mysłowice były lokowane na prawie magdeburskim w XIII wieku, miasto zostało zlokalizowane nad rzeką Czarną Przemszą. Staromiejski układ urbanistyczny Mysłowic zachował charakterystyczny dla zakładanych w Średniowieczu miast wygląd, z podłużnym rynkiem i położonym przy jednej z dochodzących do niego uliczek kościołem parafialnym. Aż do połowy XIX wieku Mysłowice były miejscowością z praktycznie jedynym murowanym budynkiem, jakim był farny Kościół Mariacki. Mysłowice utraciły w 1808 roku status miasta (odzyskały go w 1857 roku), ale na przełomie XIX i XX wieku, kiedy nastąpił niesłychany rozkwit Mysłowic (do rozwoju miasta przyczyniła się kolej żelazna, górnictwo i hutnictwo), w krótkim okresie przерodziły się one z miejscowości na pół wiejskiej w wielkomiejski ośrodek o znaczeniu regionalnym. Z tego właśnie czasu można znaleźć w mieście mnóstwo zabytków wysokiej klasy. W samym tylko Starym Mieście są to: Willa Kuderów, budynki poczty i Magistratu oraz kamienice przy ul. Krakowskiej, Grunwaldzkiej, Placu Mieroszewskich i wiele innych.

Styl – historyzm, neorenesans, neomanierizm.

Budynek usytuowany przy ul. Krakowskiej 8 znajduje się w obrębie staromiejskiego układu urbanistycznego miasta Mysłowice, wpisanego do rejestru zabytków dawnego województwa katowickiego pod numerem A/1183/72 na mocy decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach z dnia 05.05.1972 roku. Budynek został wybudowany w 1900 roku. Wiele budynków budowanych pod koniec XIX wieku w Mysłowicach miało charakter neorenesansowy, choć w wielu przypadkach (tak jak i tutaj) przejawia się on jedynie w formie dekorowania elewacji, a nie w sposobie kształtowania bryły.

Autor nieznan.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

Sytuacja – Nieruchomość położona jest po południowej stronie ul. Krakowskiej (dawnej ulicy Neue Kirchenstrasse), niedaleko skrzyżowania z ulicą Grunwaldzką, w centrum miasta, na wschód od Rynku, niedaleko Urzędu Miejskiego (główny budynek Urzędu położony jest przy ul. Powstańców 1). Ulica Krakowska jest jedną z ważniejszych arterii miasta. W pobliżu, przy ul. Krakowskiej 2, usytuowany jest zabytkowy, eklektyczny Sąd Rejonowy, kompleks więzienny oraz kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa, zlokalizowany przy ul. Starokościelnej 3. Naprzeciwko obiektu położony jest budynek, w którym mieściła się kiedyś „Kronen Cafe”.

Nieruchomość usytuowana jest w zabudowie półotwartej (ze względu na sąsiadującą niezabudowaną działkę nr 553/55, która od tyłu graniczy z więzieniem), znajduje się na działce o numerze 548/44. Nieruchomość ma kształt zbliżony do kwadratu (z prostokątnym wypustem od strony wschodniej) i powierzchnię 347 m². Działka jest zabudowana prawie w 100 % budynkiem mieszkalno-usługowym, który jest połączony z oficyną (oficina ma adres ul. Krakowska 8a), pozostała część terenu wchodzi w skład studni wewnętrznej obiektów usytuowanych przy ul. Grunwaldzkiej 20, Krakowskiej 10, Krakowskiej 8 i Krakowskiej 8a.

Materiał, konstrukcja, technika – Podpiwniczony, wykonany w technologii tradycyjnej. Fundamenty, ściany piwnic oraz mury z cegły pełnej, elewacje frontowa wykończona w cegle ceramicznej w kolorze żółtym od strony podwórza i działki nr 553/55 cegła czerwona. Detal architektoniczny wykonany ze sztucznego kamienia i tynku. Parter (część usługowa) tynkowany wtórnie: W środku tynki cementowo-wapienne.

Izolacje pionowe i poziome – brak.

Sklepienia, stropy – nad piwnicami ceglane sklepienia łukowe, nad pozostałymi kondygnacjami stropy drewniane belkowe ze ślepym pułapem.

Balkony i balustrady balkonowe – drewniane i stalowe od podwórza.

Więźba dachowa – konstrukcja dachu drewniana, typ mansardowy.

Pokrycie dachu – na części ukośnej dachu dachówka, na płaskiej papa na lepiku.

Obróbki blacharskie, rury spustowe i rynny – z blachy ocynkowanej.

Podłogi, posadzki – drewniane, deskowe lub pokryte PCV.

Schody – wewnętrzne – drewniane, na konstrukcji stalowej, balustrada drewniana.

Okna – w fasadzie okna oryginalne (dekorowane profile okienne) lub wtórne, konstrukcji drewnianej, skrzynkowe, pojedyncze, dwudzielne (1/2, 1/2), dwupoziomowe (1/3, 2/3), czteropolowe, nieliczne wymienione na plastikowe okna z szybą zespoloną, w części usługowej witryny. W szczytach i lukarnach okna zdwojone. Od podwórza drewniane i wtórne z PCV.

Drzwi – w elewacji frontowej przejazd bramny, w przejeździe, po prawej stronie drzwi wejściowe do części mieszkalnej, drewniane, z naświetlem trójpolowym.

14. Kubatura 4200 m ³	15. Powierzchnia użytkowa ² użytkowa 750 m ² zabudowy 230 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne budynek mieszkalno-usługowy	17. Użytkowanie obecne budynek mieszkalno-usługowy
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja.</p> <p>Przeprowadzono remont pokrycia dachowego na przestrzeni lipca i sierpnia 1992 r.</p> <p>Widoczne są prace modernizacyjne wewnątrz lokali handlowych w parterze budynku prowadzone na przestrzeni lat 1990-2007.</p>		<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>Zachowany został pierwotny wystrój fasady z bogatym detalem oraz oryginalny rzut i bryła kamienicy, pochodzące z czasów budowy. Przekształceniu uległa elewacja frontowa w pasie parteru (witryny, lokale handlowo-usługowe).</p> <p>Fundamenty - stan średni, widoczne niewielkie zawilgocenia świadczące o braku lub zużyciu izolacji przeciwwilgociowej pionowej i poziomej.</p> <p>Ściany zewnętrzne – stan dobry, niewielkie spękania murów zewnętrznych, miejscowe ubytki tynków i sztukaterii, widoczne niewielkie uszkodzenia lica ceglanego (głównie od strony dziedzińca) zabrudzenia elewacji. Powierzchnie ceglane wymagają oczyszczenia.</p> <p>Stropy – stan dobry, nie wykazują ugięć.</p> <p>Konstrukcja dachowa – stan średni, miejscami widoczne uszkodzenia spowodowane stanem zawilgocenia.</p> <p>Pokrycie dachu – stan dobry.</p> <p>Instalacje – stan średni, wymagana jest przekładka instalacji sanitarnych, instalacji elektrycznej oraz instalacji gazowej.</p>	
<p><u>Dokumentacja z przebiegu prac remontowych i adaptacyjnych:</u></p>		<p>20. <u>Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</u></p> <p><u>Konieczne jest przeprowadzenie remontu generalnego budynku.</u></p> <p>W pierwszej kolejności naprawa elewacji, dachu, obróbek blacharskich i orynnowania budynku, odtworzenie izolacji przeciwwilgociowych i modernizacja instalacji wewnętrznych.</p> <p>Konieczne oczyszczenie cegły na elewacjach frontowych i od strony dziedzińca.</p> <p>Zachowała się w dużej części pierwotna stolarka okienna, należy dążyć do jej zachowania.</p> <p>Przy ewentualnej wymianie stolarki okiennej należy zastosować stolarkę drewnianą, o wymiarach i podziałach jak pierwotna (wraz z podziałem szprosowym i dekoracją) .</p> <p>Przy adaptacjach pomieszczeń należy dążyć do zachowania pierwotnej stolarki drzwiowej, a ewentualną nową stolarkę należy wykonać w drewnie, na wzór historycznej.</p>	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numery i miejsce przechowywania)

- Karta obiektu przechowywana w Miejskim Zarządzie Gospodarki Komunalnej w Mysłowicach przy ul. Partyzantów 21,

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst: mgr Magdalena Lachowska, mgr inż. arch. Robert Filipek, grudzień 2007 rok
plany, rysunki: mgr Magdalena Lachowska, mgr inż. arch. Robert Filipek, grudzień 2007 rok
zdjęcia, fotografie: mgr Magdalena Lachowska, mgr inż. arch. Robert Filipek, grudzień 2007 rok
miejsca przechowywania negatywów: archiwum autorów

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISU PRAWA AUTORSKIEGO.

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

22. Bibliografia

Alfred Sulik, Historia Mysłowic do 1922 roku, Mysłowice 2000 r. Wydawnictwo MCK „Przesłanie”
Jan Kudera, Historia parafii w Mysłowicach, Mysłowice 1934 r.

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

Fotografie i dawne pocztówki pochodzą ze zbiorów Muzeum Miasta Mysłowic

27. Załączniki

7 wkładek

1. <i>Miejscowość</i> MYSŁOWICE ul. Krakowska 8	2. <i>Obiekt</i> BUDYNEK MIESZKALNO-USŁUGOWY	3. <i>Zawartość wkładki</i> c.d. opisu
--	--	--

Rzut – budynek wraz z oficyną wybudowane na rzucie zbliżonym do litery „U”. Sam obiekt na planie zbliżonym do prostokąta, z ryzalitem mieszczącym klatkę schodową od strony podwórza.

Bryła – gabaryt wyrównany, obiekt usytuowany kalenicowo w zabudowie półotwartej, elewacja wschodnia przylega do sąsiedniego budynku przy ulicy Krakowskiej 10, elewacja zachodnia (ściana szczytowa) „przygotowana” do dostawienia do niej kolejnego obiektu (jednakże sąsiednia parcela jest niezabudowana). Fasada zlicowana w stosunku do budynku położonego obok. Obiekt pięciokondygnacyjny, z użytkowanym poddaszem, o ujednoczonej fasadzie. Bryła od strony ulicy wydaje się być prostopadłościanem, od strony podwórza jest bardzo zróżnicowana i dodatkowo połączona elewacją zachodnią z oficyną znajdującą się w podwórzu. Dach mansardowy, ze szczytami po bokach i trzema lukarnami.

Elewacje – ceglane, z okładziną z żółtej cegły klinkierowej od strony ul. Krakowskiej. Parter użytkowy, otynkowany tynkiem gładkim, malowanym. Elewacja wschodnia – ściana szczytowa, oraz elewacja od strony podwórza w cegle czerwonej, nieotynkowane. Od podwórza balkony drewniane lub metalowe.

Elewacja frontowa: symetryczna, dziewięcioosiowa, pięciokondygnacyjna (z użytkowym poddaszem). Osie pierwsza i druga oraz ósma i dziewiąta w ryzalicie pozornym, zakończone szczytami. Osie wyznaczają otwory okienne drugiej (i wyższych) kondygnacji. W parterze mieszczą się dwa lokale usługowe oraz przejazd bramny (w czwartej i piątej osi). W kondygnacji drugiej, trzeciej i czwartej usytuowane są pojedyncze okna, w większości z zachowaną oryginalną stolarką drewnianą. Poddasze użytkowe, po bokach znajdują się szczyty ze zdwojonymi oknami zamkniętymi półkoliście, w formie nawiązującej do biforiów, a w połaci dachu usytuowane są trzy lukarny z podwójnymi oknami prostokątnymi. Obróbki blacharskie, rynny i rury spustowe skorodowane, połać dachu lekko wystaje poza krawędź ściany konstrukcyjnej. Pod okapem gzyms koronujący. Fasada oblicowana klinkierową, żółtą cegłą. Elewacja przednia ma zrównoważony układ wertykalny i horyzontalny dzięki dekoracjom wykonanym w szarym tynku i ze sztucznego kamienia. Na parterze na szerokość trzech osi rozciąga się lokal usługowy – sklep z tanią odzieżą. Drewniana witryna jest symetryczna, pomiędzy dwoma oknami sklepowymi znajduje się wejście. Witryny podwójne, z centralnie usytuowanym rombem, z którego naroży odchodzą podziały pionowe i poziome. Na szkleniu naklejone informacje dotyczące sklepu. Ściana wokół lokalu otynkowana, kolor jasnożółty. W osi czwartej i piątej znajduje się przejazd bramny wiodący na podwórze. Nad prostokątnie zamkniętą bramą napis „ERBAUT ANNO 1900” („Data powstania obiektu 1900”). Słowo w języku niemieckim („Erbaut”) zostało skute. Napis otacza prostokątne, profilowane obramienie, w środku którego, po bokach, jest dekoracja floralna. Z lewej strony usytuowana jest kwadratowa płycina z silnie zniszczoną dekoracją roślinną. Z drugiej strony najprawdopodobniej znajdowała się analogiczna płycina, obecnie przesłonięta przemurowanym filarem. Obok przejazdu bramnego znajduje się sklep z ze sprzętem RTV i AGD. Lokal usługowy ma trzy witryny, pierwsza jest trójdzielna, dwupoziomowa, dwie dwudzielne, dwupoziomowe, w kolorze brązowym. Pomiedzy dwudzielnymi oknami sklepowymi usytuowane jest wejście do sklepu. Ściana wokół sklepu otynkowana, w kolorze szarozielonym. Nad strefą witryn umieszczona jest plansza reklamowa z nazwą sklepu i asortymentem. Reklama oświetlona lampami na wysięgnikach. Obok bramy umieszczony jest kwadratowy kaseton reklamowy, a w narożu budynku kamera. Kondygnacja pierwsza jest oddzielona profilowanym gzymsem kordonowym, obecnie skutym w osiach ryzalitów pozornych. W drugiej kondygnacji znajduje się dziewięć okien konstrukcji drewnianej, skrzynkowych, pojedynczych, dwudzielnych ($\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$), dwupoziomowych ($\frac{1}{3}$, $\frac{2}{3}$), w kolorze białym (jedynie w osi szóstej i siódmej stolarka przemalowana wtórnie na kolor brązowy). Oryginalna stolarka ma dekorowane profile okienne, wtórne są bez zdobień. Okna w pseudoryzalitach ujmujących fasadę po bokach mają analogicznie dekorowane obramienia okienne, inaczej jednak i mniej zdobnie niż wyeksponowana strefa środkowa. Okna osi pierwszej, drugiej, ósmej i dziewiątej otaczają opaski okienne z szarego tynku, zamknięte niewielkim łukiem odcinkowym z cegły klinkierowej z zaznaczonym zwornikiem z wypukłą płyciną powtarzającą kształt trapezowego zwornika. Opaska obiegająca boki okna przedłużona do gzymsu oddzielającego parter od piętra. Pomiedzy rozbudowany podokiennik, sięgający do końca kondygnacji, w formie prostokątnej płyty z trzema czworobocznymi płycinami wpisanymi w środek, kwadratową na osi zwornika i dwoma w kształcie prostokąta stojącego po bokach. Okna środkowej części drugiej kondygnacji fasady mają analogiczna opaskę i podokiennik jak okna ryzalitów. Jednakże wieńczy je rozbudowany naczółek trójkątny, z dekoracją w środku. Tympanon flankują prostokątne płytki tryglifowe, ozdobione przez środek dwoma rowkami o przekroju trójkąta, pod którymi znajduje się tenia, z podczepioną krótką listewką – rebulą z trzema gutami z każdej strony.

Elewacja frontowa c.d.

Nad tryglifami odcinkowe gzymsy, na których wspiera się trójkątny naczółek z dekoracją w formie ząbkowania (adekwatną do dekoracji poziomych szprotów okiennych). Dekoracja ta stanowi parafrazę porządku doryckiego. W polu tympanonu znajduje się kartusz z wywiniętymi brzegami. Otacza go dekoracja roślinna. Przez całą szerokość elewacji, na wysokości ślęmion stolarki okiennej rozciąga się poziomy pas z szarego tynku. W trzeciej kondygnacji znajdują się analogiczne okna ze szprosami układającymi się w kształt krzyża łacińskiego, w kolorze białym (jedynie w osi szóstej i siódmej stolarka przemalowana wtórnie na kolor brązowy). Stolarka oryginalna ma zdobione profile, wtóra jedynie profilowane szprosy. Pomiędzy drugą a trzecią kondygnacją ryzalitów znajduje się wyodrębniony dwoma prostymi gzymsami pas międzyokienny. Tak, jak w przypadku pierwszego piętra, dekoracja okien ryzalitów pozornych jest inna niż okien strefy centralnej. Okna osi pierwszej, drugiej, ósmej i dziewiątej otaczają opaski okienne z szarego tynku, z guzami w formie kaboszonów w części górnej, zamknięte łukiem półkolistym z cegły klinkierowej, z zaznaczonym zwornikiem z maską przedstawiającą twarz kobiety otoczoną puklami włosów, ustawioną en face. W polu naczółka płaskorzeźba, z umieszczoną na osi zwornika wazą i ornamentem groteskowym po bokach, gdzie motywy floralne przenikają się usytuowanymi w lustrzanym odbiciu motywami zwierzęcymi (ryby). Opaska obiegająca boki okien osi drugiej i ósmej przedłużona do gzymsu odcinkowego ryzalitów. Okna pierwszej i dziewiątej osi u dołu zamknięte profilowanymi gzymsami parapetowymi. Okna osi trzeciej, czwartej, piątej, szóstej i siódmej ujęte w opaski z szarego tynku, z guzami w formie kaboszonów umieszczonymi trochę powyżej wysokości poziomych podziałów okiennych. Zwieńczone u góry prostym gzymsem, zagierowanym, wspartym na tryglifach ozdobionych przez środek dwoma rowkami o przekroju trójkąta, pod którymi znajduje się tenia, z podczepioną krótką listewką – rebulą z trzema gutami z każdej strony. Pomiędzy zamknięciem okna a naczółkiem i flankującymi po bokach płytami tryglifowymi prostokątna płycina z wypukłą, czworoboczną płytą powtarzającą kształt płyciny. Nad naczółkiem znajduje się łuk odcinkowy z cegły klinkierowej z zaznaczonym zwornikiem z kaboszonem. U dołu, na osi zwornika, dekoracja z przenikających się prostokątów – stojącego i leżącego otoczona motywami roślinnymi. Gzymsy parapetowe wsparte na konsolkach wolutowych z dekoracją kwiatową. Przez całą szerokość elewacji, na wysokości zamknięcia (u góry i u dołu) obramienia stolarki okiennej rozciągają się poziome pasy z szarego tynku. W kondygnacji czwartej znajduje się dziewięć okien zamkniętych łukiem półkolistym, ze szprosami układającymi się w literę „T” (okna siódmej, ósmej i dziewiątej osi wtórne, plastikowe). Wszystkie okna mają analogiczną dekorację – opaski z załamanych profili, zamknięte łukiem półkolistym z schodkowym motywem, astragalem i agrafą z maską w centralnej części. Maską to twarz brodatego mężczyzny ustawiona en face. Pod oknem gzyms parapetowy zdobiony perelkowaniem, wsparty na konsolkach z wolut z motywem kwiatowym. Pomiędzy nimi płycina podłużna z dekoracją floralną. Przez całą szerokość elewacji, na wysokości zamknięcia (u góry i u dołu) obramienia stolarki okiennej rozciągają się poziome pasy z szarego tynku. Nad czwartą kondygnacją znajduje się profilowany gzyms koronujący, który połączony jest z pasem z tynku poniżej pionowymi elementami dekoracyjnymi, usytuowanymi pomiędzy oknami. Dekoracja ta nałożona jest na ornamentowy pas pod gzymsem. Zdobi ją maska z twarzą dziecka.

Ryzalicy flankujące elewację przednią ujęte są po bokach, a przez to podkreślone bardzo dekoracyjnie potraktowanymi pilastrami (po jednym dla każdej kondygnacji). Pilastry łączą się jednak i rozciągają się od początku pierwszej kondygnacji do kondygnacji czwartej, do gzymsu koronującego. Pilastry mają analogiczną formę i zdobienia. Pierwszy pilaster wspiera się na rozbudowanym cokole zdobionym kwadratową płyciną z dekoracją kwiatową. Nad cokolem znajduje się kaboszon, a nad nim prostokątny fragment pilastra z wklęsłą płyciną z profilowanymi brzegami, w polu której usytuowany jest prostokątny element z szarego tynku, powielający kształt płyciny. Następnie umieszczony jest kolejny kaboszon, na wysokości ślęmienia okien drugiej kondygnacji. Nad nim część kanelowana pilastra i odcinkowy, profilowany gzyms, pełniący rolę kapitelu. Nad gzymsem kolejny pilaster wsparty na cokole, z kwadratową płyciną, ale bez dekoracji na niej. Trzon boniowany, następnie znajduje się kaboszon i prostokątna płyta z trójkątnym elementem, nad nią rozbudowana głowica sięgająca wysokością do gzymsu parapetowego okien czwartej kondygnacji. Na kapitelu głowa lwa. Ostatni pilaster wspiera się na analogicznym cokole, jak pilaster drugiej kondygnacji. Trzon podzielony na trzy części: kwadratową płytę z czworoboczną płyciną wpisaną w środek, kaboszonem i fragmentem z kanelurami. Kapitel profilowany, podtrzymuje zagierowany fragment gzymsu koronującego.

Nad ryzalitami znajdują się szczyty w kształcie trójkąta ze ściętymi wierzchołkami. Na osi pilastrów kondygnacji niższych usytuowane są flankujące szczyty niskie cokoliki z wpisanymi w środek kwadratowymi płycinami z okrągłymi guzami w środku. W szczycie znajdują się zdwojone okna zamknięte łukiem półkolistym. Obramienie nawiązuje do romańskich biforiów. U góry zworniki. Okna umieszczone pomiędzy osiami (pierwszą i drugą oraz ósmą i dziewiątą). Nad nimi trójboczny element z dekoracją roślinną, wsparty na konsoli. Po bokach okien maski z twarzami kobiecymi.

W części mansardowej dachu trzy lukarny z podwójnymi, prostokątnymi oknami.

2. <i>Miejscowość</i> MYSŁOWICE ul. Krakowska 8	3. <i>Obiekt</i> BUDYNEK MIESZKALNO-USŁUGOWY	4. <i>Zawartość wkładki</i> c.d. opisu
--	--	--

Elewacje boczne: zachodnia styka się z sąsiednim budynkiem, wschodnia ściana szczytowa wspólna dla kamienicy i oficyny, z cegły czerwonej, w chwili obecnej z murałem projektu Edwarda Dwurnika zatytułowanym „Uśmiechnięte Twarze”.

Elewacja tylna: pięciokondygnacyjna (z użytkowym poddaszem), ceglana, z ryzalitem. Wraz z elewacjami od strony podwórza budynków przy ul. Grunwaldzkiej 20 i Krakowskiej 10 oraz wraz z oficyną (ul. Górnicza 8a) tworzą studnię. Elewacja tylna dzieli się na dwie części, czteroosiową część równoległą do fasady i wieloboczny, dwuosiowy ryzalit.

W części pierwszej na parterze znajduje się przejazd bramny. Na kolejnych trzech kondygnacjach umiejscowione są otwory okienne, pojedyncze, w dwóch pierwszych osiach oraz balkony w dwóch kolejnych. Stolarka okienna zróżnicowana, w większości wtórna, większość otworów okiennych zmniejszona. Na piętrze w pierwszej osi zachowało się oryginalne okno drewniane, trójdzielne ($\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$), dwupoziomowe (1/3, 2/3), sześciopolowe. W ceglany murze widoczne nadproża, a nad nimi proste, ceglane gzymsy odcinkowe. Balkony drugiej i czwartej kondygnacji z drewnianą balustradą, w trzeciej metalowa. Nad balkonem trzeciego piętra daszek jednospadowy kryty papą, na drewnianych słupach z mieczami. W kondygnacji poddasza w osi drugiej blenda, w pozostałych stolarka okienna z pionowym profilem.

W drugiej, ryzalitowej części elewacji tylnej na parterze znajduje się zamurowany otwór wejściowy, zamurowane okno oraz dobudówka ceglana, kryta jednospadowym dachem z papy. W wyższych kondygnacjach usytuowane są okna doświetlające klatkę schodową, położenie otworów okiennych dostosowane do biegu schodów wewnętrznych. Okna konstrukcji drewnianej, skrzynkowe, pojedyncze, dwudzielne ($\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$), dwupoziomowe (1/3, 2/3). W ceglany murze widoczne nadproża, a nad nimi proste, ceglane gzymsy odcinkowe. Krawędź dachu wystaje poza lico ściany.

Wnętrze – dwutraktowe, dziewięciosiowe, z parterem dostosowanym na potrzeby lokali usługowych. Wejście główne od strony ulicy Krakowskiej, w przejeździe bramnym łączącym ulicę z wewnętrzną studnią. Korytarz wyłożony deskami, stropy drewniane belkowe ze ślepym pułapem. Wejście prowadzi do wewnętrznej klatki schodowej. Poszczególne pomieszczenia dostępne bezpośrednio z korytarza.

Wyposażenie – zachowana częściowo wewnętrzna stolarka drzwiowa.

Instalacje – elektryczna, gazowa, wodno – kanalizacyjna.

Opis fotografii:

1. Fragment elewacji frontowej (część zachodnia)
2. Fragment dolnych kondygnacji elewacji frontowej (część zachodnia)
3. Ujęcie całościowe od wschodu – ściana szczytowa
4. Tablica na ścianie szczytowej.
5. Zachodni szczyt budynku.
6. Zachodni szczyt budynku – zbliżenie.
7. Część wschodnia budynku w ujęciu ogólnym.
8. Witryna sklepowa w części zachodniej.
9. Fragment elewacji.
10. Fragment elewacji – widoczna pierwotna stolarka

11. Zbliżenie okna z oryginalną stolarką
12. Zbliżenie okna z oryginalną stolarką
13. Fragment elewacji południowej – od strony dziedzińca wewnętrznego
14. Fragment elewacji południowej – widoczne balkony
15. Ryzalit z klatką schodową.
16. Wejście na klatkę schodową.
17. Przejazd bramny z pozostałością napisu.
18. Widok elewacji południowej z budynku oficyny naprzeciw.
19. Fotografia archiwalna z lat 50-tych XX w. – ujęcie ul. Krakowskiej.
20. Fotografia archiwalna z lat 20-tych XX w. – ul. Nowa kościelna (Neue Kirchstrase)

